Európsky parlament
2024-2029

PRIJATÉ TEXTY

P10_TA(2025)0105

Banková únia – výročná správa za rok 2024

Uznesenie Európskeho parlamentu z 8. mája 2025 o bankovej únii – výročná správa za rok 2024 (2024/2055(INI))

*Európsky parlamen*t,

– so zreteľom na svoje uznesenie zo 16. januára 2024 o bankovej únii – výročná správa za rok 2023[1],

– so zreteľom na opatrenia Komisie prijaté v nadväznosti na uznesenie Európskeho parlamentu zo 16. januára 2024 o bankovej únii – výročná správa za rok 2023,

– so zreteľom na dokument Európskej centrálnej banky (ďalej len „ECB“) z 25. marca 2024 s názvom Feedback on the input provided by the European Parliament as part of its „Resolution on Banking Union – Annual Report 2023“ (Spätná väzba k príspevku, ktorý poskytol Európsky parlament vo svojom uznesení o bankovej únii – výročná správa za rok 2023),

– so zreteľom na výročnú správu ECB o činnostiach dohľadu za rok 2023, ktorá bola uverejnená v marci 2024,

– so zreteľom na výročnú správu Jednotnej rady pre riešenie krízových situácií (ďalej len „SRB“) za rok 2023 z 28. júna 2024,

[1] Ú. v. EÚ C, C/2024/5706, 17.10.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/5706/oj.

– so zreteľom na prijatie smernice o boji proti praniu špinavých peňazí (AMLD)[1] a nariadenia o boji proti praniu špinavých peňazí (AMLR)[2] a na zriadenie Úradu pre boj proti praniu špinavých peňazí (AMLA)[3],

– so zreteľom na vykonávanie noriem Bazilej III, konkrétne na prijatie zmien smernice o kapitálových požiadavkách[4] a nariadenia o kapitálových požiadavkách[5],

– so zreteľom na prijatie delegovaného nariadenia Komisie (EÚ) 2024/2795 z 24. júla 2024, ktorým sa mení nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 575/2013, pokiaľ ide o dátum uplatňovania požiadaviek na vlastné zdroje pre trhové riziko[6],

– so zreteľom na svoju pozíciu v prvom čítaní z 24. apríla 2024 k návrhu nariadenia Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa mení nariadenie (EÚ) č. 806/2014, pokiaľ ide o opatrenia včasnej

---

1 Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1640 z 31. mája 2024 o mechanizmoch, ktoré majú členské štáty zaviesť na predchádzanie využívaniu finančného systému na účely prania špinavých peňazí alebo financovania terorizmu, ktorou sa mení smernica (EÚ) 2019/1937 a mení a zrušuje smernica (EÚ) 2015/849 (Ú. v. EÚ L, 2024/1640, 19.6.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1640/oj).

2 Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1624 z 31. mája 2024 o predchádzaní využívaniu finančného systému na účely prania špinavých peňazí alebo financovania terorizmu (Ú. v. EÚ L, 2024/1624, 19.6.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1624/oj).

3 Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1620 z 31. mája 2024, ktorým sa zriaďuje Úrad pre boj proti praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu a ktorým sa menia nariadenia (EÚ) č. 1093/2010, (EÚ) č. 1094/2010 a (EÚ) č. 1095/2010 (Ú. v. EÚ L, 2024/1620, 19.6.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1620/oj).

4 Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1619 z 31. mája 2024, ktorou sa mení smernica 2013/36/EÚ, pokiaľ ide o právomoci v oblasti dohľadu, sankcie, pobočky z tretích krajín a environmentálne a sociálne riziká a riziká v oblasti správy a riadenia (Ú. v. EÚ L, 2024/1619, 19.6.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1619/oj).

5 Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1623 z 31. mája 2024, ktorým sa mení nariadenie (EÚ) č. 575/2013, pokiaľ ide o požiadavky na kreditné riziko, riziko úpravy ocenenia pohľadávky, operačné riziko, trhové riziko a spodnú hranicu pre výstupné hodnoty (Ú. v. EÚ L, 2024/1623, 19.6.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1623/oj).

6 Ú. v. EÚ L, 2024/2795, 31.10.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2024/2795/oj.

intervencie, podmienky pre riešenie krízových situácií a financovanie opatrení na riešenie krízových situácií[1],

– so zreteľom na svoju pozíciu v prvom čítaní z 24. apríla 2024 k návrhu smernice Európskeho parlamentu a Rady, ktorou sa mení smernica 2014/59/EÚ, pokiaľ ide o opatrenia včasnej intervencie, podmienky riešenia krízových situácií a financovanie opatrení na riešenie krízových situácií[2],

– so zreteľom na svoju pozíciu v prvom čítaní z 24. apríla 2024 k návrhu smernice Európskeho parlamentu a Rady, ktorou sa mení smernica 2014/49/EÚ, pokiaľ ide o rozsah ochrany vkladov, využívanie fondov systémov ochrany vkladov, cezhraničnú spoluprácu a transparentnosť[3],

– so zreteľom na správu svojho Výboru pre hospodárske a menové veci z 23. apríla 2024 k návrhu nariadenia Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa mení nariadenie (EÚ) č. 806/2014 s cieľom vytvoriť európsky systém ochrany vkladov,

– so zreteľom na návrh Komisie zo 14. marca 2018 na smernicu Európskeho parlamentu a Rady o správcoch úverov, nákupcoch úverov a vymáhaní kolaterálu (COM(2018)0135),

– so zreteľom na správu piatich predsedov z 22. júna 2015 s názvom Dobudovanie hospodárskej a menovej únie v Európe,

– so zreteľom na správu Enrica Lettu z 10. apríla 2024 s názvom Oveľa viac než len trh – rýchlosť, bezpečnosť, solidarita: posilnenie jednotného trhu s cieľom zabezpečiť udržateľnú budúcnosť a prosperitu pre všetkých občanov EÚ,

– so zreteľom na správu Maria Draghiho z 9. septembra 2024 o budúcnosti európskej konkurencieschopnosti,

– so zreteľom na vyhlásenie Euroskupiny z 11. marca 2024 o budúcnosti únie kapitálových trhov a na vyhlásenie Euroskupiny zo 16. júna 2022 o budúcnosti bankovej únie a následné opatrenia Euroskupiny z 28. apríla 2023,

– so zreteľom na rámec Bazilejského výboru pre bankový dohľad pre zverejňovanie informácií o expozíciách bánk voči kryptoaktívam a na cielené zmeny jeho prudenciálnej normy pre expozície bánk voči kryptoaktívam, ktoré boli uverejnené 17. júla 2024,

---

1 Prijaté texty, P9_TA(2024)0326.
2 Prijaté texty, P9_TA(2024)0327.
3 Prijaté texty, P9_TA(2024)0328.

– so zreteľom na základné zásady účinného bankového dohľadu Bazilejského výboru pre bankový dohľad uverejnené 25. apríla 2024,

– so zreteľom na správu ECB o finančnej stabilite z mája 2024,

– so zreteľom na príležitostnú správu ECB č. 328 z roku 2023 s názvom Cesta do Paríža: záťažové testovanie prechodu na emisne neutrálne hospodárstvo,

– so zreteľom na publikáciu Rady pre finančnú stabilitu z 9. novembra 2015 s názvom Zásady týkajúce sa kapacity bánk G-SIB na absorpciu strát a rekapitalizáciu pri riešení krízových situácií,

– so zreteľom na správu Rady pre finančnú stabilitu z 10. októbra 2023 s názvom Zlyhania bánk 2023 – predbežné poznatky získané na riešenie krízových situácií,

– so zreteľom na pracovný dokument Petersonovho inštitútu pre medzinárodnú ekonomiku č. 24 – 15 z 25. júna 2024 s názvom Europe’s banking union at ten: unfinished yet transformative (Európska banková únia po desiatich rokoch: nedokončená, ale transformačná)[1],

– so zreteľom na priority dohľadu jednotného mechanizmu dohľadu na roky 2024 – 2026 uverejnené v decembri 2023,

– so zreteľom na polročnú správu SRB pre Euroskupinu z 13. mája 2024,

– so zreteľom na výsledok celoeurópskeho hodnotenia transparentnosti Európskeho orgánu pre bankovníctvo za rok 2023, ktoré bolo zverejnené 28. júla 2023,

– so zreteľom na osobitnú správu Európskeho dvora audítorov 12/2023 z 12. mája 2023: Dohľad EÚ nad úverovým rizikom bánk – ECB zintenzívnila svoje úsilie, ale na zvýšenie istoty, že úverové riziko je riadne riadené a kryté, treba viac,

– so zreteľom na vyhlásenia Claudie Buchovej, predsedníčky Rady pre dohľad ECB, na vypočutiach vo Výbore pre hospodárske a menové veci Európskeho parlamentu 21. marca 2024 a 2. septembra 2024,

– so zreteľom na vyhlásenia Dominiqua Laboureixa, predsedu SRB, na vypočutiach vo Výbore pre hospodárske a menové veci Európskeho parlamentu 21. marca 2024 a 23. septembra 2024,

---

[1] Véron, N., European’s banking union at 10: unfinished yet transformative“ (Európska banková únia po desiatich rokoch: nedokončená, ale transformačná), Peterson Institute for International Economics, pracovný dokument č. 24-15, jún 2024.

– so zreteľom na správy Európskeho orgánu pre bankovníctvo o posúdení rizík z júla 2024 a decembra 2024,

– so zreteľom na svoje uznesenie zo 14. marca 2019 o rodovej rovnováhe pri navrhovaní kandidátov v oblasti hospodárskych a menových záležitostí EÚ[1],

– so zreteľom na svoje uznesenie z 25. marca 2021 o posilnení medzinárodnej úlohy eura[2],

– so zreteľom na článok 55 rokovacieho poriadku,

– so zreteľom na správu Výboru pre hospodárske a menové veci (A10-0044/2025),

A. keďže banková únia zahŕňa jednotný mechanizmus dohľadu, jednotný mechanizmus riešenia krízových situácií a európsky systém ochrany vkladov, ktorý ešte stále chýba;

B. keďže hlavným cieľom bankovej únie je zabezpečiť stabilitu bankového sektora v Európe a zabrániť potrebe zachraňovať banky, ktorým hrozí zlyhanie, z peňazí daňových poplatníkov;

C. keďže dobudovaná banková únia by predstavovala pozitívny vývoj pre občanov a hospodárstvo EÚ, pretože by zlepšila konkurencieschopnosť a stabilitu bankového systému, znížila systémové riziko, rozšírila ponuku a výber pre spotrebiteľov a ponúkla viac príležitostí pre cezhraničné bankovníctvo, čo by zlepšilo prístup domácností a podnikov k financovaniu, a teda znížilo náklady pre klientov bánk a zároveň zabezpečilo, aby sa verejné prostriedky nevyužívali na záchranu bankového sektora; keďže riziko súvisiace s bankami, ktoré sú „príliš veľké na vyhlásenie úpadku“, ešte nebolo v plnej miere zohľadnené;

D. keďže dokončenie reformy rámcov EÚ pre krízové riadenie bánk a ochranu vkladov so zameraním najmä na malé a stredné banky má zásadný význam pre zaistenie bezpečnosti, stability a odolnosti európskeho bankového sektora; keďže dobudovaná banková únia so skutočným európskym systémom ochrany vkladov je základnou podmienkou na zabezpečenie dôvery občanov v európske banky;

E. keďže rozdrobenosť a nedostatočná cezhraničná konsolidácia bankového sektora EÚ ovplyvňuje jeho svetovú konkurencieschopnosť; keďže rozdiel v ziskovosti bánk EÚ a USA sa prehlbuje;

F. keďže silné a diverzifikované bankovníctvo je kľúčom k dosiahnutiu hospodárskeho rastu, zvýšeniu možnosti vlastniť nehnuteľnosť,

---

1 Ú. v. EÚ C 23, 21.1.2021, s. 105.
2 Ú. v. EÚ C 494, 8.12.2021, s. 118.

podpore investícií a tvorby pracovných miest, financovaniu malých a stredných podnikov (MSP) a startupov a k zabezpečeniu prechodu na zelené a digitálne hospodárstvo;

G. keďže približne 80 % vonkajšieho financovania spoločností EÚ pochádza z bánk, zatiaľ čo len 20 % z kapitálových trhov; keďže len 30 % úverov amerických firiem poskytli banky, zatiaľ čo 70 % je financovaných kapitálovými trhmi vrátane držby podnikových dlhopisov a akcií;

H. keďže nesplácané úvery vo výške 356,1 miliardy EUR vykázané v 110 inštitúciách pod dohľadom v roku 2024 v porovnaní s nesplácanými úvermi vo výške 988,9 miliardy EUR vykázanými v 102 inštitúciách pod dohľadom v druhom štvrťroku 2015 odrážajú výrazný klesajúci trend, pričom celkový objem nesplácaných úverov zostáva na úrovni 36 % roku 2015; keďže je potrebné ďalšie úsilie;

I. keďže v apríli 2024 Európsky parlament prijal pozíciu k preskúmaniu rámca pre krízové riadenie bánk a ochranu vkladov;

J. keďže Výbor pre hospodárske a menové veci prijal v apríli 2024 správu o návrhu Komisie na zriadenie európskeho systému ochrany vkladov;

K. keďže finančné inštitúcie sa čoraz viac spoliehajú na využívanie informačných a komunikačných technológií (ďalej len „IKT“); keďže digitalizácia financií poskytuje bankovému sektoru kľúčové príležitosti a priniesla významný technologický pokrok v bankovom sektore EÚ prostredníctvom vyššej efektívnosti pri poskytovaní bankových služieb a väčšieho záujmu o inovácie; keďže predstavuje aj výzvy, a to aj pokiaľ ide o ochranu údajov, riziká poškodenia dobrej povesti, boj proti praniu špinavých peňazí a obavy o ochranu spotrebiteľa; keďže bankový sektor EÚ musí zvýšiť svoju kybernetickú odolnosť s cieľom zabezpečiť, aby systémy IKT dokázali odolávať rôznym druhom hrozieb v oblasti kybernetickej bezpečnosti; keďže ECB v súčasnosti skúma zavedenie digitálneho eura;

L. keďže banky EÚ odolávajú vplyvu ruskej agresie; keďže zohrávajú kľúčovú úlohu pri zabezpečovaní pokračujúceho vykonávania a dodržiavania sankcií, ktoré uvalila EÚ voči Rusku v reakcii na inváziu; keďže na zamedzenie obchádzania sankcií je potrebná ďalšia koordinácia;

M. keďže zmena klímy, zhoršovanie životného prostredia a prechod na nízkouhlíkové hospodárstvo sú faktory, ktoré treba zohľadniť pri hodnotení rizík v súvahách bánk ako zdroj rizika s potenciálnym dosahom na investície vo všetkých regiónoch a sektoroch;

Všeobecné aspekty

1. uznáva pokrok, ktorý sa dosiahol za posledných 10 rokov vytvorením jednotného mechanizmu dohľadu a jednotného mechanizmu riešenia krízových situácií; konštatuje, že banková únia nebude dokončená bez vytvorenia jej tretieho piliera – európskeho systému ochrany vkladov;

2. žiada Komisiu, aby zabezpečila, aby dokončenie bankovej únie a únie kapitálových trhov zostalo kľúčovou prioritou; zdôrazňuje, že tieto projekty poskytujú domácnostiam a MSP prístup k širším možnostiam financovania, znižujú závislosť na bankových úveroch pri podpore investícií a tvorbe pracovných miest, zvyšujú finančnú stabilitu, znižujú vplyv hospodárskych poklesov, podporujú konkurencieschopnosť, poskytujú dodatočné investičné príležitosti, financujú transformáciu na zelené a digitálne hospodárstvo a uvoľňujú rastový potenciál EÚ; konštatuje, že od Komisie sa požaduje, aby zohľadnila osobitosti rôznych bankových modelov a zároveň zachovala rovnaké podmienky;

3. konštatuje, že sa treba pripraviť na záťažové situácie bánk, ktoré by mohli potenciálne viesť k masovému výberu vkladov, ako bolo zaznamenané v niektorých jurisdikciách mimo EÚ v marci 2023, a že je potrebné zabezpečiť stabilitu vkladov;

4. poukazuje na to, že kybernetická odolnosť je kľúčovým prvkom konkurencieschopnosti bankového sektora EÚ, najmä vzhľadom na geopolitickú situáciu a potrebu zachovať finančnú stabilitu;

5. konštatuje, že integrovanejšia banková únia by pomohla zvýšiť odolnosť bankového sektora EÚ, zlepšiť prístup k úverom a znížiť náklady; konštatuje, že lepšia cezhraničná integrácia bankovníctva by zvýšila potenciál rozloženia súkromného rizika a zabezpečila diverzifikáciu na bankovom trhu EÚ; poukazuje na to, že integrovanejšia banková únia nie je nevyhnutne to isté ako konsolidovanejší bankový trh a že diverzifikovaný bankový trh má z hľadiska hospodárskej súťaže výhody; zdôrazňuje, že plne rozvinutá banková únia by bankám EÚ umožnila rásť a lepšie konkurovať na medzinárodnej úrovni;

6. vyjadruje poľutovanie nad tým, že schopnosť bánk EÚ financovať veľké investície obmedzuje nižšia ziskovosť, ktorá nie je dostatočná na to, aby zabezpečila ich konkurencieschopnosť; konštatuje, že rozdiel v ziskovosti v porovnaní s inými jurisdikciami je spôsobený štrukturálnymi a regulačnými faktormi, a vyzýva na preskúmanie s cieľom zefektívniť regulačný rámec; konštatuje, že osobitný charakter bankového systému EÚ s veľkým počtom menších bánk si vyžaduje primerané riešenia, ktoré to zohľadňujú a sú prispôsobené jeho vlastnostiam bez toho, aby sa narušila finančná stabilita; naďalej si uvedomuje riziko súvisiace s bankami, ktoré sú „príliš veľké na to, aby zlyhali“;

7. vyzýva Komisiu, aby posúdila potrebu vypracovať cielené rámce v bankovej únii s cieľom zlepšiť prístup MSP a startupov k financovaniu, pričom by uznala ich úlohu ako základ hospodárstva EÚ;

8. vyjadruje poľutovanie nad tým, že cezhraničná činnosť bánk EÚ je stále pomerne obmedzená, najmä pokiaľ ide o poskytovanie úverov; domnieva sa preto, že je dôležité dokončiť bankovú úniu, aby sa zachoval voľný pohyb kapitálu na plne integrovanom vnútornom trhu;

9. vyzýva banky EÚ, ktoré naďalej pôsobia v Rusku, aby čo najskôr opustili ruský trh; vyzýva inštitúcie dohľadu, aby zabezpečili pokrok týchto bánk, pokiaľ ide o ich urýchlený odchod z ruského trhu;

10. vyzýva Komisiu, aby ďalej preskúmala, či by vytvorenie samostatnej jurisdikcie pre banky EÚ s významnými cezhraničnými operáciami[1] mohlo pomôcť dobudovať bankovú úniu alebo či by sa tým zvýšila fragmentácia bankového sektora;

11. konštatuje, že by sa mohlo uvažovať o preskúmaní sekuritizačného rámca na posilnenie európskych trhov a zavedenie európskych zabezpečených dlhových cenných papierov ako nástroja financovania s dvojitou ochranou pre MSP na dlhodobé financovanie, pričom by sa náležite zohľadnili riziká pre finančnú stabilitu;

12. zdôrazňuje, že finančná gramotnosť je v moderných ekonomikách nevyhnutná, prispieva k odolnosti bankových systémov vo všetkých členských štátoch a podporuje cezhraničnú finančnú činnosť;

13. zdôrazňuje, že vysoká úroveň ochrany spotrebiteľa zvýši odolnosť bankovej únie;

14. zastáva názor, že Komisia by sa mala zamerať na aspekty, ktoré prispievajú k dosiahnutiu cieľov v oblasti digitalizácie, modernizácie, zjednodušenia, zefektívnenia a zvýšenej konkurencieschopnosti; trvá na tom, že právna istota, bezpečnosť, predvídateľnosť a stabilita sú nevyhnutné na to, aby banky EÚ mohli vykonávať činnosť za priaznivých podmienok;

15. konštatuje, že okrem tradičných úverov môžu byť rôzne zdroje financovania prospešné pre rast a konkurencieschopnosť EÚ, a uznáva nízku rizikovosť riešení financovania zaisteného aktívami;

16. berie na vedomie pokrok ECB v oblasti digitálneho eura a parlamentný dialóg s ECB na túto tému; chápe existujúce výhrady, napríklad pokiaľ ide o jeho funkčnosť offline, keďže offline transakcie znižujú viditeľnosť a ovplyvňujú schopnosť predchádzať finančnej trestnej činnosti; pripomína, že digitálne euro by malo dopĺňať, nie nahrádzať hotovosť; domnieva sa, že rozhodnutie o zavedení alebo

---

[1] Draghiho správa, s. 61.

nezavedení digitálneho eura je v konečnom dôsledku politickým rozhodnutím, ktoré musia prijať spoluzákonodarcovia EÚ, a to vzhľadom na veľký potenciálny vplyv tohto rozhodnutia na širokú škálu oblastí EÚ vrátane súkromia, ochrany spotrebiteľa, finančnej stability, finančnej politiky a iných oblastí, ktoré presahujú prísny rozsah menovej politiky;

17. vyjadruje poľutovanie nad tým, že niektoré finančné inštitúcie nezabezpečujú rodovú vyváženosť, najmä vo svojich riadiacich orgánoch; zdôrazňuje, že vyvážené zastúpenie mužov a žien vo vrcholových orgánoch a v pracovnej sile má spoločenské aj hospodárske prínosy; vyzýva finančné inštitúcie, aby pravidelne aktualizovali svoje politiky rozmanitosti a začlenenia a pomáhali podporovať zdravú pracovnú kultúru, ktorá uprednostňuje inkluzívnosť; vyzýva súkromné a verejné subjekty, aby riešili nedostatočnú rozmanitosť a rodovú vyváženosť v riadiacich orgánoch finančných inštitúcií;

Dohľad

18. víta skutočnosť, že spoluzákonodarcovia prijali nový bankový balík na vykonávanie noriem Bazilej III v EÚ; berie na vedomie súčasnú nedostatočnú jasnosť, pokiaľ ide o vykonávanie noriem Bazilej III v niektorých iných jurisdikciách, a potenciálne riziko pre rovnaké podmienky na medzinárodnej úrovni; zdôrazňuje, že Komisia by mala posúdiť, či by cielené zmeny mohli pomôcť zachovať medzinárodnú konkurencieschopnosť bánk EÚ bez toho, aby sa oslabila ich odolnosť; pripomína, že delegovaným aktom o dátume začatia uplatňovania požiadaviek na vlastné zdroje pre trhové riziko sa dátum začatia uplatňovania nového rámca trhového rizika odložil o jeden rok na 1. január 2026; vyzýva Komisiu, aby posúdila, či treba preskúmať rozhodnutia o rovnocennosti prijaté jurisdikciami, ktoré neuplatňujú normy Bazilej III, aby sa zachovala finančná stabilita finančného sektora EÚ;

19. berie na vedomie čoraz častejší jav zatvárania bankových pobočiek, ktorý prispieva k riziku „vymretia bánk“ v určitých regiónoch, čo má obzvlášť negatívny vplyv na zraniteľných občanov bez digitálneho prístupu; zdôrazňuje kľúčovú úlohu, ktorú zohrávajú menšie banky pri zabezpečovaní prístupu k základným bankovým službám, najmä vo vidieckych a odľahlých oblastiach, čím sa podporujú domácnosti, MSP a miestne hospodárstva; konštatuje, že vysoké náklady na dohľad a regulačné zaťaženie môžu pre menšie banky predstavovať značné výzvy; zdôrazňuje, že pri bankovom dohľade je potrebné uplatňovať zásadu proporcionality, aby sa zabezpečilo, že intenzita regulácie bude prispôsobená veľkosti, rizikovému profilu a obchodnému modelu inštitúcií, pričom sa zohľadní zásadná územná úloha menších bánk a ich osobitné charakteristiky;

20. pripomína, že balík opatrení v oblasti bankovníctva obsahuje vysoký počet mandátov pre Európsky orgán pre bankovníctvo; vyzýva Európsky orgán pre bankovníctvo, aby tieto mandáty rešpektoval;

21. konštatuje, že aj v existujúcom regulačnom rámci bankový sektor preukázal odolnosť počas udalostí na trhu v posledných rokoch a že priemerný podiel vlastného kapitálu Tier 1 zostal na vysokej úrovni, a to na úrovni 15,81 %;

22. konštatuje, že podiel nesplácaných úverov zostal stabilný na úrovni 2,30 % a ukazovateľ krytia likvidity na úrovni 159,39 %;

23. berie na vedomie rôzne úrovne vystavenia nesplácaným úverom a pripomína, že existujú členské štáty, ktoré majú úrovne expozície okolo 1 % alebo dokonca nižšie, zatiaľ čo iné členské štáty majú úrovne expozície presahujúce 4 %; domnieva sa, že úsilie o zníženie vystavenia európskych bánk tomuto typu úverov by malo pokračovať ako osvedčený postup riadenia rizík;

24. zdôrazňuje skutočnosť, že nepriaznivé makroekonomické podmienky, geopolitické prekážky a rýchly rozvoj služieb odkladu platieb môžu viesť k zhoršeniu kvality aktív a ovplyvniť úroveň nesplácaných úverov v budúcnosti; zdôrazňuje preto význam obozretného riadenia rizík a primeranej tvorby rezerv;

25. konštatuje, že súčasná úroveň ziskovosti bankového sektora môže poskytnúť príležitosť na zvýšenie makroprudenciálnych rezerv a pomôcť zachovať odolnosť bankového sektora; vyzýva Komisiu, aby ďalej preskúmala túto možnosť a dôkladne zhodnotila, ako revidovať makroprudenciálny rámec, a to s ohľadom na potenciálny vplyv na kapitálové požiadavky a rovnaké podmienky v porovnaní s inými jurisdikciami;

26. zdôrazňuje, že bankový sektor plní úlohu pri podpore prechodu na digitalizované a uhlíkovo neutrálne hospodárstvo, nasmerovaní finančných prostriedkov do obnoviteľných zdrojov energie a podpore dosiahnutia cieľov Európskej zelenej dohody a európskeho právneho predpisu v oblasti klímy;

27. konštatuje, že ECB vo svojich postupoch dohľadu zohľadňuje finančné riziká súvisiace s klímou a prírodou a pozorne sleduje rastúce fyzické riziká a riziká súvisiace s transformáciou;

28. víta myšlienku zvýšenia rizikového kapitálu a uvoľnenia kapitálu na financovanie rýchlo rastúcich spoločností v EÚ; berie na vedomie záväzok predsedníčky Komisie Ursuly von der Leyenovej navrhnúť opatrenia na absorpciu rizík s cieľom uľahčiť komerčným bankám, investorom a rizikovému kapitálu financovať rýchlo rastúce

spoločnosti[1]; konštatuje, že sa to musí uskutočniť spôsobom, ktorý nepredstavuje systémové riziko ani morálny hazard;

29. víta vytvorenie nového Úradu pre boj proti praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu, ktorý umožní použiť účinnejšie spôsoby boja proti praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu prostredníctvom priameho dohľadu nad určitými finančnými subjektmi a lepšej spolupráce, lepšieho toku informácií medzi vnútroštátnymi orgánmi a lepšej koordinácie medzi orgánmi presadzovania sankcií v členských štátoch s cieľom pomôcť odstrániť nedostatky vo vykonávaní cielených sankcií;

30. zdôrazňuje, že treba zvýšiť odolnosť nebankových finančných sprostredkovateľov, a to aj navrhnutím osobitných regulačných nástrojov a nástrojov dohľadu; poukazuje na to, že takéto opatrenia musia zaručiť bezpečnosť finančného systému a byť v najlepšom záujme klienta; víta konzultáciu Komisie o makroprudenciálnych politikách pre nebankových finančných sprostredkovateľov; podporuje odporúčanie Eurosystému zaviesť celosystémové záťažové testy s cieľom identifikovať a kvantifikovať riziká pre odolnosť hlavných trhov; vyzýva Komisiu, aby preskúmala, či v súbore nástrojov dohľadu existujú nejaké nedostatky, a to aj v súvislosti s potenciálnymi nedostatkami v oblasti likvidity a dôsledkami pre systémové riziko;

31. konštatuje, že kryptoaktíva vytvárajú nové výzvy a príležitosti pre finančný systém, ale predstavujú preň aj riziká, ktoré si vyžadujú pozornosť vnútroštátnych orgánov dohľadu, jednotného mechanizmu dohľadu a Európskeho výboru pre systémové riziká;

Riešenie krízových situácií

32. pripomína, že pozícia prijatá Európskym parlamentom v apríli 2024 o rámci pre krízové riadenie a ochranu vkladov zabezpečuje konzistentnejší prístup vo všetkých členských štátoch k používaniu nástrojov na riešenie krízových situácií a ochranu vkladov s cieľom posilniť finančnú stabilitu, ochranu daňovníkov a dôveru vkladateľov; konštatuje, že malé banky majú určité špecifiká, ktoré si môžu vyžadovať primeraný prístup; zdôrazňuje, že príslušné európske a vnútroštátne orgány by mali mať k dispozícii vhodné a dostatočné nástroje na účinnú reakciu na zlyhania bánk a na ochranu finančnej stability a že banky musia pôsobiť v účinnom regulačnom prostredí, ktoré podporuje ich rozvoj;

33. zdôrazňuje, že je dôležité zachovať primárnu zodpovednosť akcionárov a veriteľov za znášanie strát v prípade zlyhania banky; zdôrazňuje, že treba zabrániť využívaniu peňazí daňových

---

[1] Von der Leyen, Ursula, Európa má na výber: politické usmernenia pre budúcu Európsku komisiu 2024 – 2029, s. 11.

poplatníkov, čo je kľúčovým poznatkom získaným počas celosvetovej finančnej krízy; zdôrazňuje, že záchrana pomocou vnútorných zdrojov akcionárov a veriteľov musí zostať hlavným zdrojom financovania riešenia krízových situácií pred akýmkoľvek využitím zdrojov financovaných odvetvím;

34. pripomína, že dostatočná minimálna požiadavka na vlastné zdroje a oprávnené záväzky (MREL) je kľúčová pre dôveryhodný rámec riešenia krízových situácií a pre zabezpečenie toho, aby orgány pre riešenie krízových situácií mali dostatočnú flexibilitu na účinné uplatnenie stratégií riešenia krízových situácií potrebných v konkrétnej krízovej situácii; zdôrazňuje, že táto minimálna požiadavka by mala byť dostatočná na účinné vykonávanie ktorejkoľvek zo stratégií riešenia krízových situácií zahrnutých do plánu riešenia krízových situácií banky; pripomína, že rámec pre riešenie krízových situácií by mal zabrániť neprimeranému zvýšeniu kalibrácie MREL a neprimeraným príspevkom do jednotného fondu na riešenie krízových situácií;

35. zdôrazňuje, že ak sú oprávnené záväzky banky vydané investorom z krajiny mimo EÚ, odpísanie alebo konverzia týchto záväzkov by mala byť vynútiteľná s plnou istotou, aby sa zabezpečilo účinné uplatňovanie nástrojov riešenia krízových situácií;

36. konštatuje, že v súlade so zásadami fiškálnej a sociálnej zodpovednosti a trhovej disciplíny by sa malo zabrániť akémukoľvek spoliehaniu sa na peniaze daňových poplatníkov pri riešení krízových situácií bánk vrátane podpory likvidity;

37. pripomína, že banky musia po vykonaní rozhodnutia o riešení krízovej situácie naďalej plniť svoje záväzky a vykonávať svoje kľúčové funkcie;

38. pripomína, že je dôležité objasniť úlohu ECB ako poskytovateľa likvidity pri riešení krízových situácií, pričom treba venovať náležitú pozornosť primeraným zárukám a mandátu ECB;

39. zdôrazňuje oznámenie SRB o tom, že posilní svoje kapacity na začatie konania na presadzovanie pravidiel s cieľom odstrániť podstatné prekážky riešiteľnosti krízovej situácie; žiada, aby sa na konci každého cyklu plánovania riešenia krízových situácií zverejnil anonymizovaný zoznam zistených prekážok riešiteľnosti krízových situácií a opatrení prijatých na ich riešenie;

40. víta strategické preskúmanie Vízia SRM 2028, ktoré iniciovala SRB s cieľom stanoviť dlhodobé ciele, riešiť nové výzvy a ďalej posilniť spoluprácu s vnútroštátnymi orgánmi pre riešenie krízových situácií a inými zainteresovanými stranami; berie na vedomie najmä zámer SRB identifikovať oblasti, v ktorých možno udržateľnosť viac začleniť do každodenných operácií a hlavných činností; zdôrazňuje potrebu

zabezpečiť efektívnosť a nákladovú účinnosť pri vykonávaní novej stratégie;

41. víta plán SRB na zefektívnenie ročného cyklu plánovania riešenia krízových situácií s cieľom zabezpečiť, aby bol čoraz efektívnejší a viac sa zameriaval na testovanie riešiteľnosti krízových situácií bánk a sfunkčnenie stratégií riešenia krízových situácií;

42. víta skutočnosť, že bol vytvorený jednotný fond na riešenie krízových situácií; požaduje, aby všetky členské štáty v plnom rozsahu ratifikovali dohodu o zmene Zmluvy, ktorou sa zriaďuje Európsky mechanizmus pre stabilitu vrátane zriadenia spoločného zabezpečovacieho mechanizmu pre jednotný fond na riešenie krízových situácií;

43. zdôrazňuje potrebu ďalšieho úsilia na zabezpečenie plnej riešiteľnosti krízových situácií všetkých bánk, ktoré patria do rozsahu pôsobnosti riešenia krízových situácií; pripomína, že dosiahnutie riešiteľnosti krízovej situácie nemožno považovať za „pohybujúci sa cieľ“, a preto vyzýva na väčšiu štandardizáciu a harmonizáciu posudzovania riešiteľnosti krízových situácií; pripomína však dôležitú úlohu, ktorú zohrávajú vnútroštátne orgány pre riešenie krízových situácií pri posudzovaní riešiteľnosti krízových situácií;

Ochrana vkladov

44. zdôrazňuje skutočnosť, že návrh Komisie na vytvorenie európskeho systému ochrany vkladov bol zverejnený v roku 2015 a že situácia sa odvtedy výrazne zmenila;

45. pripomína, že pozícia Výboru pre hospodárske a menové veci k európskemu systému ochrany vkladov bola prijatá v apríli 2024; konštatuje, že táto pozícia sa odchyľuje od návrhu Komisie z roku 2015 a prijíma nový prístup; očakáva rokovania o európskom systéme ochrany vkladov a nabáda Radu, aby v týchto rokovaniach pokročila;

46. konštatuje, že vnútroštátne systémy ochrany vkladov boli úspešne zavedené a vo viacerých prípadoch preukázali svoju funkčnosť; zdôrazňuje, že treba zohľadniť osobitné vnútroštátne charakteristiky a zachovať dobre fungujúce systémy pre menšie banky, ktoré už v niektorých členských štátoch existujú, ako sú schémy inštitucionálneho zabezpečenia, a to spôsobom, ktorý zabezpečí rovnaké podmienky v celej bankovej únii;

°

° °

47. poveruje svoju predsedníčku, aby postúpila toto uznesenie Rade, Komisii, Európskej centrálnej banke, Jednotnej rade pre riešenie krízových situácií a Európskemu orgánu pre bankovníctvo.